

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Druha njedžela po tsjoch kralach.

1. Mójs. 50, 15—21.

Šwiate pišmo nam durje někotreho doma wotewri a nam do njeho pohladacž da. My widžimy, so ma Abraham w šwojim domje šwérneho wotrocžka, Elieserja, na kotrehož móže so tak spusćecž, so domjaze šbože šwojeho šyna do jeho ruki položi. W Isakowym domje pak macž šwojeho mlódscheho šyna bóle lubuje hacž starscheho, a tuta njeprawda wupłodži jedyn hrěch po druhim a pschinješe škóncznje najwjetšichu šrudobu. Kažke hrošnosće šu so pak hacžle mješ murjemi Dawitoweho krašneho hrodu stale! Ale pak tež š kelko šylsami pokuty je tutón kral štwj šwojeho hrodu macžal, jako bě jemu Nathan pschwołal: „Ty šy tón muž!“ Šdyž pak nětko š Jerusalema do bliskeje Běthanije džemy a do Lazaroweho domu šupimy a Marju a Marthu š jeju bratrom w prawej lubosći šjednóčenej wi- džimy a so wšchitzy tsjo tak hušto š napjatej nutrosćeju na Šhryštušowe šłowa pošluchaju, dha je nam tak, jako bychmy do kćežajezje šahrodki šupili, hdžež hišćeje na kwětkach roša leži, w kotrejež čistych křjepkach so pruhi rašcheho šłónza šybola.

Dženšnišchi tekst nam pak wošebje mješ bratrom pohladacž da.

My widžimy:

- 1) Šo hrěšna wina hišćeje po wjele lětach čłowjekeju do žiwjenja rži,
- 2) so šo bohobojasny pschecžimo bližšchemu pscheco prawje šadžerži, a

3) so Bóh škóncznje šamo čłowški hrěch do šwojeje šlužby šajicž wě.

I. Hrěšna wina hišćeje po wjele lětach čłowjekeju do žiwjenja rži.

„Josefowi bratsja šo bojachu, jako bě jich nan wurjel, a džachu: Šsnadž budže Josef naš hidžicž a nam šaplacžicž wšchitku šłosć, kotruž šmy jemu činili.“

Josefowi bratsja běchu šo tola psche wšchu měru na šwojim bratsje pschehrěšchili. Bjes winy wšchaf nad tym jich nan tež byl njebě. Kaž bě jeho jeho macž bóle lubowała, hacž jeho bratrom, tak bě jemu Josef lubšchi, hacž jeho drušy šynojo; pschetož kaž šo winowa halosa wot jeneje žerdki na druhu plecže, tak hrěch wot jeneho naroda š druhemu. Še šawijeju běchu teho dla na Josefa jeho bratsja hladali, běchu jeho do zušby ša njewólnika (šchłofu) pschedali a Josefowu š křwju namacžanu šutnju šakubej pošłali a jemu tu šu prajicž dali: „Tu šmy namašali, džiwje šwěrjo je Josefa rostorhala.“ Šchto je tehdy štary šakub wšcho čerpicž měl! Šak je pak tež wošebje hórka bolosć mlódemu Josefej do wutrobny kaž žahle kłěšćeje pschimała, jako jeho šmaelšy wuwjašachu, na šwoje wjelšludny šadžichu a přiecž wjedžechu po pucžu do dalokeje Šgyptowskeje — a šady njeho šo paštwy a hory lubeho wótzneho kraja šhubjowachu a wón čehnjěšche, ša njewólnika pschedaty, šwojemu hubjenštwu napschecžimo, po pucžu, kiž bě ša njeho čežšchi, hacž hdy by do šmjercže hicž dyrbial. Mješ tym bě šo wjele lět minyło a wjele šo štalo. Josef bě po šaraonje přeni muž w žyłym kraju, bě šwojim pokutnym

bratram rad a počnje wodač. Woni běchu swoju křość tež čezto došč wotpocuzicž dyrbjeli a tež Bóh bě jim ju wodač. Nětko bydachu w Gosenje a mějachu so derje. A tola hrěch jich mladosće rzi jim tež nětko hišče, hdyž so so sami sestarili, do jich žiwjenja. Hdžež bychu žanu prošnu studžen widželi, bě jim, jako by někajki hloš s njeje wołač: „Sčto seže wy junu pschi tajkej studni činili?“ Hdžež bychu žaneho stareho muža srubneho woblada, bě jim, jako by jich stary nan psched nich stupil a k nim rječ: „Wy moje schědžiwne wlošy se žalosčzu do rowa pschinje-šecze.“ A so-li hdže žaneho jateho widželi, dha mějesche, njech by byl, sčtož by chzyl, sa jich woczy napohlad a draštu kaž Josef a jich wutroba tšchepotasche kaž wošnyne lišče we wječornym wětšje. Tak rzi čzi hrěch do žiwjenja hišče po wjele lětach. Je wschaf drje tež derje tak, pschetož tak naš wón, runjež je dawno wot Boha a čłowjekow wodaty, pschezo s nowa k Bohu honi, so bychmy jeho spochi psched woczomaj měli a psched nowymi hrěchami so swěru hladali. Ale žalofna čezsa sa žyle žiwjenje to tola wostanje. A k dopomnjeczu na hrěch pschida so potom pschezo sašo nowa bojoscž psched khostanjom dla hrěcha. Teho dla so tež Josefowi bratija, jako bě jich nan Jakub wumrjel, s nowa boja, so jim Josef nětko, hdyž stej nanowej woczy hašlej a na njeho wjazy njehladatej, wschitku křość saplaczi. A we swojim styšku pytaju pomoz pola morweho Jakuba, kotremuž běchu žiwjenje tak čezke činili. Mrějazy Jakub běšche, so na šmjertnym ložu sa pschichod swojich džeczi hišče starajo, jim tu radu dač: „Tak dyrbicze k Josefowej rjez: Luby, wodač wschaf swojim bratram to pschestupjenje a jich hrěch, so so woni tak slě s tobu činili.“ Teho so woni nětko dopomnichu a po tym činichu, poklasknychu so a prošachu wo wodače. Wola Josefa wschaf teho wscheho trjeba njebē, wón na nicžo šle njemyšlesche. Jene pak s teho wscheho widžimy, sčtož so hišče dženska stawa, so mjenujzy podarmo njeje, hdyž so swěrný nan, kiž so se žiwjenja hieč hotuje, hišče postara sa pschichod swojich džeczi a jim hišče něotre nufne šlowa jako dobru radu praji. Čzaš pschindže, hdžež so džeczi s džatom teje rady dopomnja a w njej swoju pomoz namafaju, jako by so nanowý row wotewril byl a wón hišče s rowa won se swowej ruku tych swojich schitak a jim radžil. Pschecziwo Josefowej wschaf trjeba njebē, nana na pomoz wołač, pschetož:

II. Bohabojasny so pschezo prawje sadžerzi. „Josef džesche k swojim bratram: Njeboježe so, pschetož ja šym pod Bohom. Sa chzu waš a wašche džeczi sežiwicž. A wón plakašche a jich trošctowasche a rěčesche lubosnje s nimi.“

„Sa šym pod Bohom“, pošnaje tu Josef. Wón budžishe so lohko nad swojimi bratrami wječicž mohł a jim jich winu na jich hłowu saplaczič. A tola to njemóžesche. A hdy by to s mozu chzyl a swój mjecž s nóżnjow wuczahnył, so by jich s nim srubač, by jedyn móžny jemu mjecž s ruki wurasyl. A hdy by swjasłi na nich čzišnył a jich do jastwa wotwjescž chzyl, by jedyn móžny jeho nufowač, te swjasłi sašo šam se swowej ruku rošwjasacž. Ale sčto dha běšche hišče psches njeho, hdyž bě wón tola přeni po Faraonje? To bě Bóh. Tutón Bóh běšche nad nim stal a jemu do hrěcha padnyč njedač, jako so s čezkim špntowanjom dla Botifarjoweje mandželšej bēdžesche. Tutón Bóh tež nětko wyshe njeho stejšche a jeho dopominasche, so ma bratram čezku winu wodač a žehliwe wuhlo na

jich hłowu hromadžecž. A njemu Josef jako k swojemu prawemu Knjesej šhladowasche, po jeho woli čzinješche a tak mějesche tež tu te prawe sadžerjenje jako bohabojasny muž.

So bychu tola ludžo pschezo to prawe sadžerjenje napscheczo swojim bližšim měli! Nětko njesboža bychu so s tym šminyli! Někotry so s šhudobu bēdži a něhdy mějesche wscheho došč; druzi s čezkej šhoroscžu, a něhdy kčesjesche kaž kwětka w meji; tšeczi šdychuje wošamocženy a wopuschčeny a ničto so sa nim njewoprašča a něhdy bě Bóh wokoło njeho lubosny wēnz dobrych pscheczelow a pēnych džeczi šwił. Hdž pak sa tym šlědži, sčto je ta wotra šekera byla, kiž je korjen jeho šboža pscherubala, so bōrsy dohlada, so je so pschecziwo bližšemu, pschecziwo mandželšej abo džecžom a starschim, abo pschecziwo šušodam hrosnje sadžeržak. Čzeho dla dha pak so prawje sadžeržak njeje? Njeje dha to wjedžak? Ach, wěmy drje my wschitzy, kajke mēle našche sadžerjenje byč. Čzeho dla dha pak, hdyž tón puč šnajemy, po nim njekhodžimy? Teho dla niž, došel k temu šylui došč nješšmy. Ššnylych pak čzini naš šam naš Bóh w njebješach, hdyž pod nim stejwo wostanjemy. Duž stejmy pschezo pod nim! A hdy by jako wošebny wyshe wjele druhich stal, dha wostan šam stejwo pod swojim Bohom, so so pod njeho šhibujesch! A hdyž čze twoje džělo a powoľanje se swojimi staroscžemi tu a tam po kraju wokoło honi a šorka, wot jeneho njewotšup ženje, wot swojeho Boha, so by jeho kasnjow nješabyl! A hdyž čzi po nēcim wscho s ruki šwupada: štrowoscž a kublo a wscho a wschitzy twoji pscheczeljo so pominu, jeneho njepuschčž s rukow wěry, so by wyshe tebe a pschi tebi wostač, swojeho Boha! Wón budže čze šylneho čzinič, so budžesch so pschezo napschecziwo bližšim prawje sadžeržecž móž.

III. Pschi wschēm tym pak Bóh tola tež škōncžnje šamo čłowške hrěchi do swojewe šlužby štajič wē. „Wy seže slě so mnu myšlili, ale Bóh je so mnu derje myšlil, so je čzinič to, sčtož dženska widžicze, a pschi žiwjenju šdžeržak wulki lud.“

Džiwne so tola Bože puče! Kaž so w šeczu šylny wichor šbēhje a tošte mrōčzele pschitrywaju njebješka a nětko jēšdža štrachne blyški na šemju, so je to tež hewač njebojasnemu sa štrach, ale po tym pada mišy deschčž na šemju a sa džak nješe polo bohate žuē, runje tak saplecze Bóh tež šamo čłowške hrěchi do swojich džiwnych, a tola škōncžnje dobrych pučow. Jakubowi šynojo pschedachu se šymnej wutrobu swojeho bratra. Šajki to čezki hrěch! Hdby by šebi pschecziwo swojemu bratrej na nēšcto podobne myšlil, by čzi bylo, jako by so pod tobu na mēšče šemja wotewricž dyrbjala a čze pōžrjecž. Ale pschedaty Josef čzēhnješche do Egipťowskeje, a hlaj, ta dobra rada, kotruž wón Faraonej da, čzinješche, so egipťowski a wschōn wokolny lud a tak tež Jakubowy dom, s kotrehož mějesche žohnowanje sa žyly šwēt pschincž, w drohocze šdžeržany wosta. Niž, jako bychu woni teho dla mjenje winy měli. Čzerń je a wostanje čzerń, a hdy by nad nim najrjenšča rōža šakčžela. Hrěch je a wostanje hrěch, tež hdy by Bóh s njeho sa druhich hišče wjazy šboža wurošč dač. Albo chzyl šnana Šannaša, Šaifasha, Šilata a wschēch jeho wojakow, kiž so Šhryštuša šschizowali, čzesčicž a jim w žyrkwi šhwalobne šhērlyšche špewacž, došel šu Šhryštuša k šmjerczi šašudžili a tón šchiz štajili, psches kotryž bě žyle čłowšstwo wobšbožene a buchwo njebješka wotewrjene? Ně, hrěch

wostanje hrěch. Jedyn troscht pač chzemy šebi s Josefowych słowow wsacz. Hdnyž šmy šebi se šwojim hrěchom šami čžežke njesbože nacziniłi a hdnyž pod nim tež drusy čžerpja a naš tole wošebje čžiščezi, my pač šmy we wěrnej pokucze, kaž něhdy Pětr, šwój hrěch wopłakowali a šmy šebi Božeho wodacza wěščzi, dha chzemy šo potom tež teho dopomnicz, šo šnano Bóh s našich hrěchow po šwojej hnadže te najwótrische čžeruje šwutorha a škónczije tola hiščezje wscho t dobremu wobroczi.

Mjes bratrow šmy hromadže pohladali. Tež do twojeho doma ludžo hladaju. Stej ša tym, šo bychu tam lepšche šadžerženje namakali. A šy šo tež ty tu a tam njeprawje šadžeržał, dha nješomdž šo s pokutu, šo by škónczije tola twój wukhód s čžašnosče a twój šastup do wěčnosče pošłocziła — Boža hna da. Šamjeń. K. w H.

Bože džěczatstwo.

Romsk. 8, 14.

Chzešch Bože džěczo bycz, mój ščesčano,
Ščezěp Šhrysta wobras do šo hšuboko,
So čži, kaž jemu, hrěchi hrošnoscz šu,
Čži luboscz, miłoscz bšyščezi we wóczku;
So ty kaž poštraw Boži s njebyš šy
Do šwěta hidy, hrěcha štajeny.

Nječ jeno Boži Duch tak wodži čze,
So to šo w šłowach, škutfach pošaze;
Budž w šóždy čžaš kaž Šbóžnik šmyšlenny,
Dha woprawdže ty Bože džěczo šy,
Šiž šbóžnoscz šłodži hižom na šemi
A s Božej hnadu tež we wěčnosczzi!

K. A. Fiedlef.

Wěrna pokuta.

Džěczo je šo šabludžiko wot wótzneho domu. Měniwschi, šo je na prawych, dobrych pucžach, dže pšchezo dale a dale, ale to šu wopacžne pucže. Ššlónžo šašhadža, nóz šo bliži, čžemna nóz. Žana jašna hwěšda na njeby nješwěczzi, žaneje wěšteje čžerje wjazny njeje. Š blislich lěšow šašlinczuje rucze šwěriny, šo na rubjeństwo hotowazeje, a šwězy, kotrež džěczo widži, šu šłudnicžki; ale wono ša nimi dže do džiwjeje puščiny, hačž škónczije špóšna-wa: Šow dyrbišch šónz wsacz! Šeho wołanje ničtó nješšyščzi; jeho šylly ničtó njewidži; šlyšnoscz jeho wutrobny je wulka. Šlej, tu bšyščezi šo jemu hiščezje we dalinje šwěza napschecziwo. A tale šwěza šo pšchezo bóle a bóle bliži, a šón, kiž tu šwězu nješe, je pšcheczel jeho wótzneho domu. Wón je wušchoł, šo by šabludžene džěczo pntal, je jeho dla wjele próžny nadewsa, je tošamo dolho wołal, dolho pntal, a škónczije jo namaka a praji: Wšócž šo tola, dži t šwojemu wótznemu domej! Dofelž šabludžene džěczo jeho derje šnaje jako nanoweho pšchecžela, dha šo jemu dowěrja a s nim dže. A mjes tym šo s nim dže, šo nóz pšchezo bóle minječž počžina, ranje šwito, a hlej, wono widži šašo šwój wótzny dom. Duž do njeho šastupja, wěšo žyle trundlate a womasane, ale nan na wscho to nježžima, nošny jemu nowe, čžište woblecženja, a džěščžowa wutroba je nětko pošna wješela, a jeho pšchedewsače je, ženje šašo s wótzneho doma nje wotšhadžecž, ale pšchezo w nim šawostawacz.

Žadacze tuteho wobrasa wuloženje? Džěczo, kotrež je wótzny dom wopušczžiko, je hrěšnik, a nóz, do kotrejež šastupi, je nóz hrěcha. Šłudnicžki, kotrež widži, to je šwět, kiž jemu šwoje šbože pšched woczomaj barbi a šłowo nježžerži, ale do najšlubšcheho

hnbjenstwa, do šlyška a tyščnosče šawjeduje, a kotrehož pucže šo w nožy a hróšbje šónčza. Šucže šwěriny, to je šakon še šwojej krutoščzu, kotrež čže šudžicž, a šwěza, šo jemu najpriedy žyle šlabje napschecziwo bšyščžaza, je to a tamne šlubjenje stareho testamenta, kotrež wo miłoscznyym Bošny rěczzi. Ššcheczel wótzneho domu, to je Šhrystuž, kiž džě tež wukhadža, šo by šhubjeny pntal a šbóžnych čžinił, a šo wješeli, hdnyž jich namaka. A nowe woblecženja, kotrež woni dostawaju, šu woblecženja šboža, a nowe byče a wóštacze we wótznyym domje, to je nowe šjednocženstwo s Bohom, kotrež šo w plodach prawdosče wóšjewuje.

F.

Šswjedžen ššjoch kralow — hody pohanow.

Šašche hody šu šo minyle. Šelko šwěczłow w domach a šalach, hdžež šo wobradžesche! Šelko šyboljenja a bšyščženja ša malych, šelko šwětkla a krašnosče ša wullich! Šajke rjane šwětko šašo wěrjazny ščesčžijanskim wutrobam šwěczesche!

A nětko na šónzu hodownych šwjatych dnjom šteješche šwjedžen ššjoch kralow. Šo šu pohanow hody. Wly šašo ššyščimny wo tamnych pohanach s rańšcheho kraja, kiž ša hwěšdu čžahnu, šo bychu hwěšdu žimjenja namakali.

Šo je mišionški šwjedžen ša wošadu. Pohanow čžma, jich wukhadowanje ša šwětkom a šbožom jej pšched woczzi štupa. Ššo s nimi šobu wješelicž, wěra šbudžuje; jim t tajkemu wješelu šobu dopomhacz, luboscz čžeri.

Pohanow kraje šu s džěla wjele rješche džyli našch kraj, jich rostliny pšchnišche, jich šwěrina wulotnišcha, jich pošłady na šemi a pod šemju bohatsche. Ale Bóh čže pošasacz, šo je to wěrne šbože, kiž je našchemu krajej a Šeuropje wobradžil, wot teho nje-wotwišne. Wón wobradža rady tam, hdžež ničžo njeje. A nječ šu ludžo tež w pohanišch krajach derje živi a s pšchirodženja šnano bóle hibicžimi a šradomni hačž my, to wěrne wješele hiščezje njeje. Šam pač je Bóh to prawe šbože w Šhrystužu wobradžil.

Šola wschaf, kaž naš luboscz čžeri, pohanam na pomož pšchincž je šwojimi šredkami kaž proštwami, tak tež naš žyly šhód šwěta t temu šbudžuje. Š šwěczje šo šwětnych šredłow trjeba. A nječ tež wone šame nje wucžinja, w dobrej ružy ššhowane a s jašnym ščesčžijanskim duchom nałožene, wone wužitk a žohno-wanje pšchijeku. Šo widomne s nje widomnym šjenoczene šu móz pšchi mišionškim škutfowanju.

Šašch Šbóžnik šam je šo w čžele šjewil jako ta widomna móz Boža; čžłowjekojto trjebachu wumožniša w čžłowškej podobje. Šo wschaf je jadro hodowneho wješela a pošajništwa, šo je šo Bóh s lubosczu čžłowjel narodžil.

Ššmy-li šebi wobradžecž dali, wobradžejmy Bohu s tym, šo na tych špominamy, kiž hiščezje w čžemnosczzi a w ščženje šmjercze šedža. Dopomń šo, luby čžitarjo, pšchi tym tež na štaru čžescz šerbšteho luda, kiž s šóždym lětom tak bohate wopory ša mišionstwo pšchijotuje. Š tym wopošazesch, šo je ššjoch kralow niž jeno wobšamknjenje hodownych šwjatych dnjom, ale tež jich wječch. Wěra je w škutfach džělawa, a prawa wěra šo w škutfu pšchekrašnjuje.

Ššhidawk k powješčzi wo ššjoch kralach.

Šuški profesor Šetrow pošweda w šwojej knišy: „Na pucžu t Bohu“ tule pošawišnu:

Mimo tamnych ššjoch kralow s rańšcheho kraja bě tež hiščezje jedyn ščtwórtny, s mjenom Artaban, tu jašnu hwěšdu na njeby wohladał a čžyšche tež šobu s tamnymi do Bethlehema čžahnyčž a šo t Šbóžnikkej pomodlicž. Šucže pšcheda teho dla wschě šwoje hrody a šubla a šupi šebi ša nje ššjara žadne a krašne dejmanty. Š poštajenym čžaku mješche šo s tymi tamnymi mudrymi šeńcz

duż jara khwatasche, pschetoż wón mjesesche jeno hyschcze něotre hodžinki czaša. Artaban psches lěš jechasche a wuhlada tam na jene dobo czežo khoreho a žple wošlabnjeneho Žida ležo. Šcho dyrbjesche nětko šapocžecž? „Wostanjesch-li“, tak pschi hebi rjekny, „tu pschi tym khorym, dha pschepošdže k swojim towaršcham pschińdžesch, a woni póndu bjes tebje do Jerusalema. So bych pať wboheho khoreho tu bjes pomozhy ležo wostajil, to czi sažo twoje šwědomnje njepšchida.“ Dotho hebi takle pschemyšlowasche, šfóncžnje pať šmilnosčž i knjesom wosta. „Ty šam wschat“, tak pschi hebi we šwojej wutrobje k Šbóžnikaj, w dalokim Bethlehemje ležazemu, rjekny, „šy lubosčž; bjes šmilnosčže we wutrobje czi ničto šlužicž njemóže.“

Wjele hodžinow šo Artaban wo šwojeho khoreho prózowasche. Šfóncžnje bu jemu lěpie, ale mjes tym běchu czi drusy kralojo dawno woteschli a Artaban njebhy jich wjazhy doščahnyčž mohł. Tola tón Žid jeho troschtowasche: „Njech twoji towaršchojo pschezo šwoju drohu cžahnu; woni ani njewjedža, hdže maja teho nowonarodženeho krala pytačž. Ša pať wěm, šo je šo wón w Bethlehemje narodžil. Duž poštań a wšmi hebi ludži a cžehń i nimi runty pučž do Bethlehema.“

Artaban cžinjeschje tak. Wón tón přeni šwojich tjočch dejmantow pscheda, dosta ša njón jara wjele pjenješ, naja hebi i nim ludži, nakupi hebi konje a wjelbludy a poda šo na pučž do Bethlehema. Pučž bě daloki, wjele měšazow bě na pučžu, šfóncžnje pať do Bethlehema pschińdže. Ale sažo šo pokasa, šo bě pschepošdže pschischol. Marja bě i Jesuřom hižom do Egiptowskeje cželko, a w Bethlehemje krej po hařach cžecžeschje. Šerodaschowi wotrocžžny runje wschěch maľnych šynkow kónzowachu. W tej hospodže, hdžež Artaban pschenozowasche, bě pať tež maľny šynk. Šako wojazy do tuteho domu šastupichu a ša hólčžlom hrabachu, šo bychu jeho i lebiju pschekłoli, prošeschje džěščžowa macž Artabana, psched nim na kolenomaj ležo, šo by, je-li jemu to móžno, jejne džěščžatko wumohl. A Artaban, wschón hnuty, wuczahny tón druhi dejmant a da jón tym wojakam, šo bychu šynka pschepuschěžili, šchtož tež cžinjachu.

Nětko wosta jemu wot wscheho přjedawšcheho šamoženja jeno hyschcze jenicžki dejmant wysche. Š tym pschekhodži Artaban jara wjele krajow, šo by Šbóžnika pytał. Wšchudže namaka wjele žalosčže a hubjenštwu, šhudoby a khorosčžow a wschudže wón pomhasche, wjelež móžeschje, na cžož te wot šwojeho přnjeho dejmanta šbytkne pjenješy dowuda, Šbóžnika pať njenamaka.

Tak šańdže 33 lět. Duž škřšcheschje Artaban, šo je Jesuř w Židowskej. „Ma měščže čžu šo“ — tak džeschje šam pschi hebi — „tam podacž a čžu jemu šwój pošledni dejmant jako šnamjo šwojeje lubosčže k njemu dacž.“

Artaban pschińdže do Jerusalema. A hlaj, runje wjedžechu Šhrystuša na horu Golgatha. Našdala wón žyťy doľhi cžah widžeschje. „Tak dha“, hebi Artaban porokowasche, „šym sažo škombžil!“ a wón šebra šwoje pošlednje mozhy a cžerjesche k měštu wotprawjenja. Duž jemu cžyjóda wojakow pučž šaracži, kiž runje jara rjanu młodu knježnu jatu še šobu wjedžechu. Šako ta Artabana wuhlada, šo wojakam wutorhny, wobja Artabanowej kolenje a žebriesche i horžymy šylšami: „Wóh šam je tebje póšłal. Mój nan je wumrjel a doľh šawostajil a woni čžzedža mje nětko do njepóžčžiwosčže a hanibhy pschedacž, šo by šo tak nanowy doľh šaplacžil. Ša žaneho pscheczela nimam. Duž šmil šo a wukup mje, šo bych do njeczeschje njetrjebala.“

Artaban widžeschje wbohu knježnu w jejnych šylšach a horže šmilenje jeho wutrobu šaja: „Ty, Knježe a Šbóžniko, wschat mojeho dejmanta njetrjebasch, ša to pať šy mi tutu žónšku póšłal, šo bych jón ša nju dal“, tak prajžy Artaban šwój tješči a po-

šledni dejmant wuczahny, a ta knježna bě wuřwobodžena a cži wojazy wot njeje wotšupichu.

W tutym wokomiku pať Šhrystuř na šchžžu wumrje, šemja šarža a domy šo hnujachy. Š tješči blisšeje kžže wupadny cžěžki kamjeń, padny na Artabana, rořrašwšchi jemu hłowu, a hlaj, w tutym pošlednim wokomiknjenju jeho žiwjenja — štejesche na jene dobo psched nim, wot njebjeskeho šwětkla wobšwětkleny, tón doľho pytany kral prawdy, knjes Jesuř, a wón džeschje k Artabanej: „Šawěrnje, ja praju cži, šchtož šy ty cžinił jenemu mjes tymi najmješichimi mojich bratrow, to šy ty mi cžinił. Wěcžne šbože cžaka na tebje!“

A tak wumrje Artaban wschón šwješeleny; pschetož tež wón bě šwojeho Šbóžnika namakał, tež jeho dary bě wón pschijał.

Wukup šwój czař!

Šo jenej peršiškej powjedańzy rař muž, kiž šo po mórškim brjořny wulhodžowasche, polny měščk maľnych kamuschlow namaka. Njekedžbliwje šo wón tym kamuschlam mjes porštami šwuřtwacž da, wobkedžbujžy pschi tym te mnohe běle rybornaki, kotrež šo nad mórškimy žołmami cžumpachu. W prošidnej hraji wón i tymi kamuschlami ša tymi ptaľami mjetasche, a jedyn kamuschl po druhim šo w žołmach šhubi. Tola jedyn i nič tón muž w ruzy wrócžo šthowa a jón šobu domoj wša. Wulke běchu jeho štróžele, jako wón pschi wohny pjezaka šo krařnje bššschčžazy dejmant wuhlada, tak šo bu jemu jařne, šajki poklad bě rořbrojil. Wón k brjohej wrócžo běžeschje, šo by šhubjene kamjenje pytał. Tola podarmo, wone w mórškej hłubinje ležachu. Žane jere šamowobštoržby, žane šylšy njemóžachu jemu njekedžbnje přeczčžijnjeny poklad sažo dacž.

Lubi cžitarjo! Njehrajemy my runje tak njekedžbliwje i nam darjenthym cžadžom žiwjenja, kotryž kaž njehódný šchčžerť rořbrojamy, hacž šfóncžnje — huřto pschepošdže — pónawamy, šajke drohotne šublo šo nam i tym na pschezo pominy? Njedawno je sažo lěto šajščlo, my šmy wěcžnosčži i nowa kročel bliže šupili. Ššmy tež tónle žiwjenški wotdžěl njekedžbliwje pschecziniłi, abo w prawym šmyšle czař wukupili, tak šo nam tole lěto njeběschje podarmo darjene?

F.

Škaženju wučeknył.

Mjes tymi, kotřiž w šydomdžekatyh lětach šańdženeho lěštotka džělacžerštwu k wotpadej wot žiweho Boha šawjesčž pytachu, běschje tež wěřny Zielowski. „Dajče hebi wot šwojeho Boha pomhacž, nam dyrbja našche pjaščže pomhacž“, běschje wón w jenej ludnej šhromadžišnje jenemu předarjej na teho napominaze a prošchaze šłowo šnapscheczinił. Wóřny na to bu wón wot božeje rucžki šajaty.

W khorowni Bethaniji w Šchčžecžinje tón cžěžkothory wuřthowanje namaka. Šow škřšcheschje wothladařka, šo jeho jedyn wječor k šwojemu wulkemu špodžimwanju modlicž: „Ššmilny Božo, Šesom Šhrysta, našcheho jenicžkeho šřědnika dla, ja tebje prošchu, špožčž mi tola tule nóž něščto španja, dha čžu wěricž, šo šy to ty!“

Šako šo wón še šwojeho khoroľoža pošběže, běschje wón wěřjazy šcheschčžijan, kotryž nětko šwojeho Šbóžnika tak horliwje šhwalicž pytasche, kaž běschje jeho předy hanil; w jenej ludnej šhromadžišnje pať wón rořhorjenthym džělacžerjam pschitwoła: „Ša šym we šwojej khorosčži něščto nawuřnył, šchtož Šam wschitkim pschjeju: ja šym šo modlicž nawuřnył.“

W šchčžerpliwosčži a ponižnosčži wón wschitko wuřměchowanje šwojich přjedawšchich towaršchow šnješe, doniž w dezembri 1879 w pokoju domoj džěschje.

F.